

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **26 Haziran 2025**

Sayı: **12266**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

30795

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Son yıllarda Türkiye'nin Çin'den yaptığı ithalat hızla artmış ve 2024 yılı itibarıyla 42 milyar doları aşmıştır. Çin'in düşük kur politikası ve devlet destekli üretim stratejileri, Türkiye'nin ihracatçılarının rekabet gücünü zayıflatmakta ve iç pazardaki dengeyi bozarak yerli üreticileri zor durumda bırakmaktadır. Özellikle makine, çelik, ayakkabı ve otomotiv sektörlerinde Çin kaynaklı ithalatın artışı dikkat çekmektedir.

Bu bağlamda ;

1. Türkiye'nin Çin ile olan dış ticaret açığının azaltılması ve ithalatın kontrol altına alınması için hangi somut adımlar atılmaktadır?
2. Çin'den yapılan ithalata yönelik ek vergi ve koruma tedbirleri uygulanması planlanmakta mıdır ?
3. Çin'den ithal edilen ürünlerin yerli üretimi baskılamasını önlemek adına yerli sanayiye yönelik sübvansiyon, vergi avantajı veya teşvik mekanizmaları oluşturulacak mıdır ?
4. Çin'in haksız rekabet oluşturan devlet destekleri ve damping uygulamaları karşısında Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) veya diğer uluslararası mekanizmalar nezdinde herhangi bir girişimde bulunulacak mıdır ?
5. Çin'in Türkiye'ye yönelik ithalat politikalarının yerli üreticilere olan etkisini detaylı şekilde analiz eden bir rapor hazırlanmış mıdır veya hazırlanacak mıdır? Hazırlandıysa sözkonusu rapor kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
6. Türkiye'nin yıllık 16 milyar dolar düzeyindeki makine dış ticaret açığının dörtte üçünün Çin'den kaynaklandığı göz önüne alındığında, yerli makine üreticilerini desteklemeye yönelik hangi stratejik adımlar atılacaktır?
7. Çelik sektöründe ithalat oranının toplam tüketimin %50'sine ulaşması ve Çin'den gelen dampingli çelik ürünlerinin yerli üreticileri olumsuz etkilemesi karşısında hangi ek önlemler alınacaktır? Çelik ithalatına yönelik daha kapsamlı koruma tedbirleri hayata geçirilecek midir?
8. Türkiye'de ayakkabı sanayinin korunması ve yerli üretimin artırılması adına hangi üretim teşvikleri uygulanacaktır? İç pazarda Çin menşeli ayakkabıların pazar payını sınırlamaya yönelik bir düzenleme yapılacaktır mıdır ?
9. Çin'den ithal edilen spor ayakkabıların, ithalat vergilerinin artırılması sonrası piyasaya etkileri ne zaman tam olarak analiz edilecektir? Bu uygulamanın devamı için ek düzenlemeler uygulanacak mıdır?
10. Otomotiv sanayinde ana sanayicilerin dahi Çin'den parça ithal etmeye başlaması, tedarik zincirlerinde yerli üreticilerin payını düşürmektedir. Bu durumu engellemek için yerli üretime yönelik stratejik bir eylem planı oluşturulacak mıdır?
11. Türkiye'nin sanayi üretim merkezi olma özelliğini koruyabilmesi adına düşük kur politikasının gözden geçirilecek midir ?
12. Çin'in Türkiye'ye yönelik ihracat stratejisinin yerli sanayiye daha fazla baskılamasını önlemek için Türkiye, Çin ile ticaret dengesini sağlayacak yeni anlaşmalar yapacak mıdır?
13. Çin'den ithal edilen ürünlerde kalite kontrol ve standart denetimleri artırılacak mıdır? Bu konuda gümrüklerde ek tedbirler alınacak mıdır?
14. Çin'den ithal edilen malların piyasa fiyatlarını baskılaması sonucunda yerli üreticilerin yaşadığı finansal kayıpları önlemek için özel bir fon veya destek mekanizması oluşturulacak mıdır ?
15. Türkiye'nin ihracatının Orta Doğu, Orta Asya ve Afrika pazarlarında yavaşlaması ve Çin'in bu bölgelerde etkisini artırması karşısında, Türk ihracatçılarının rekabet gücünü artırmaya yönelik hangi önlemler alınacaktır?